

T.C.
KOCAELİ
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2026/506

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

İSTEYEN (DAVACI) : İZMİT İL MİLLİ EĞİTİM VE BİLİM GÜCÜ
DAYANIŞMA SENDİKASI (EĞİTİM GÜCÜ-SEN)

VEKİLİ : İZMİT İL MİLLİ EĞİTİM VE BİLİM GÜCÜ
DAYANIŞMA SENDİKASI (EĞİTİM GÜCÜ-SEN)

KARŞI TARAF (DAVALI) : MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI/ANKARA

VEKİLİ : KOCAELİ VALİLİĞİ İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ İZMİT /KOCAELİ

İSTEMİN ÖZETİ : Davacı tarafından, Kocaeli ili, İzmit ilçesinde bulunan İlkokulu'nda görev yapmakta iken norm kadro fazlası öğretmen olduğundan bahisle Kocaeli ili, Gebze ilçesinde bulunan Ortaokulu'na atanmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanlığınca tesis edilen 14/01/2026 tarih ve 2577 sayılı işlemin; hukuka aykırı olduğu, liyakat ve hakkaniyet ilkelerini ve aile bütünlüğünü ihlal ettiği, ölçsüz olduğu, atandığı okula gidip gelmek için her gün 100 km yolculuk yapması gerektiği, zaten İzmit'e aile mazeretiyle geldiği, norm kadro tespitinin hatalı olduğu, atama kararının keyfi olduğu ileri sürülerek iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Dava konusu işlemin hukuka uygun olarak tesis edildiği belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Kocaeli 1. İdare Mahkemesi'nce, dava dosyası incelenerek yürütmenin durdurulması istemi hakkında işin gereği görüldü:

Dava, davacı tarafından, Kocaeli ili, İzmit ilçesinde bulunan İlkokulu'nda görev yapmakta iken norm kadro fazlası öğretmen olduğundan bahisle Kocaeli ili, Gebze ilçesinde bulunan Ortaokulu'na atanmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanlığınca tesis edilen 14/01/2026 tarih ve 2577 sayılı işlemin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında; "Danıştay veya idari mahkemelerin, idari işlemin uygulanması halinde telâfisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilecekleri; yürütmenin durdurulması kararlarında idari işlemin hangi gerekçelerle hukuka açıkça aykırı olduğu ve işlemin uygulanması halinde doğacak telâfisi güç veya imkânsız zararların neler olduğunun belirtilmesinin zorunlu olduğu" kuralına yer verilmiştir.

T.C. Anayasası'nın 41. maddesinde; ailenin Türk toplumunun temeli olduğu ve Devletin, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması için gerekli tedbirleri alacağı belirtilmiş, 90. maddesinin son fıkrasında; usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmaların kanun hükmünde olduğu, bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamayacağı, usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümlerinin esas alınacağı hükmüne yer verilmiştir.

T.C.
KOCAELİ
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2026/506

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Yer Değiştirme Suretiyle Atanma" başlıklı 72. maddesinde, "Kurumlarda yer değiştirme suretiyle atanmalar; hizmetlerin gereklerine, özelliklerine, Türkiye'nin ekonomik, sosyal, kültürel ve ulaşım şartları yönünden benzerlik ve yakınlık gösteren iller gruplandırılarak tespit edilen bölgeler arasında adil ve dengeli bir sistem içinde yapılır. Yeniden veya yer değiştirme suretiyle yapılacak atamalarda; aile birimini muhafaza etmek bakımından kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanarak memur olan diğer eşin de isteği halinde ataması, atamaya tabi tutulan memurun atandığı yere 74 ve 76 ncı maddelerde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır. Yer değiştirme suretiyle atanmaya tabi memurun atandığı yerde eşinin atanacağı teşkilatın bulunmaması ya da teşkilatı olmakla birlikte niteliğine uygun münhal bir görev bulunmaması ve ilgilinin de talebi halinde, bu personele eşinin görev süresi ile sınırlı olmak üzere aşağıdaki şartlarda izin verilebilir. ... Memurların atanamayacakları yerler ve bu yerlerdeki görevler ile kurumların özellik arz eden görevlerine atanabilmeleri için hangi kademelerde ne kadar hizmet etmeleri gerektiği ve yer değiştirme ile ilgili atama esasları Devlet Personel Başkanlığı'nca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir. Kurumlar atamaya tabi olacak personeli için bu yönetmelik esaslarına göre Devlet Personel Başkanlığı'nın görüşünü almak suretiyle bir personel ve atama planı hazırlar." kuralına yer verilmiştir.

652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin "Atama" başlıklı 37. maddesinin 3. fıkrasında, "Öğretmenlerin Bakanlıkça belirlenen hizmet bölge veya alanlarında en az üç eğitim öğretim yılı görev yapması esastır. Bunların yer değiştirme suretiyle atamaları her yıl yapılan atama plan ve programları çerçevesinde eğitim öğretim faaliyetlerini etkilemeyecek şekilde sonuçlandırılır. Bakanlıkça belirlenen özür gruplarına bağlı yer değiştirmeler ise yaz tatillerinde yapılır."; **4. fıkrasında ise,** "Öğretmenlerin yer değiştirme suretiyle atamalarında uyulacak temel ilkeler, özür grupları, hizmet bölgeleri ve alanları, hizmet puanı ve diğer hususlara ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir." kuralına yer verilmiştir.

Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına Dair Yönetmeliğin "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "Bu Yönetmelik; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 2 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 2 nci maddesi ve aynı Kanunun 2670 sayılı Kanunla değişik 72 nci maddesine dayanılarak, Devlet Memurlarının aynı kurum içinde yer değiştirme suretiyle atanmalarını sağlamak amacıyla düzenlenmiştir."; kuralına, **"Aile Birliği Mazeretine Bağlı Yer Değişikliği" başlıklı 14. maddesinde,** "Aile birliği mazeretine dayanarak yer değişikliği memurun; a) Kamu personeli olan eşinin, kurum içi yer değiştirme suretiyle atanma imkânının olmaması veya mevzuatı uyarınca eşin zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan bir görevde bulunması durumunda bu kapsamdaki eşin bulunduğu yere, b) Eşlerin her ikisinin de aynı kurumda çalışıyor olması halinde, kurumun daha fazla hizmet ihtiyacı duyduğu yere, c) Eşlerin farklı kurumda çalışıyor olması halinde kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanmak suretiyle her iki kurumun da öncelikli hizmet ihtiyacının bulunduğu yere, d) Kamu personeli olmayan eşinin, talep edilen yerde başvuru tarihi itibarıyla son iki yıl içinde 360 gün sosyal güvenlik primi ödemek suretiyle kendi adına veya bir hizmet akdi ile işverene bağlı olarak çalışmış ve halen çalışıyor olması halinde bu durumda olan eşin bulunduğu yere, e) Milletvekili, belediye başkanı, muhtar veya noter olan eşlerinin bulunduğu yere, atanması suretiyle yapılabilir. Aile birliği mazeretine dayanarak yer değiştirme isteğinde bulunan memur, eşinin kamu kurum ve kuruluşlarında kamu personeli olarak çalıştığına veya atanmayı talep ettiği yerde eşinin başvuru tarihi itibarıyla son iki yıl içinde 360 gün sosyal güvenlik primi ödemek suretiyle kendi adına veya bir hizmet akdi ile işverene bağlı olarak halen çalıştığına ya da birinci fıkranın (e) bendinde sayılan görevlerde bulunduğuyla ilişkin belgeyi kurumuna ibraz etmekle yükümlüdür. Ayrıca yer değiştirme başvurusuna, evlilik durumunu kanıtlayan belgenin de eklenmesi gerekir. Genel sağlık bakımından önemi haiz sağlık personeli hakkında özel yönetmelikte düzenleme yapılması kaydıyla birinci fıkranın (d) bendine ilişkin farklı usul ve esaslar belirlenebilir." kuralına; **"Özel Yönetmelikler" başlıklı 28. maddesinde ise,** "Kurumlar bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde halen görevde bulunan memurların geçmiş hizmetlerinin bu Yönetmelik çerçevesinde nasıl değerlendirileceğini ve bu Yönetmeliğin çeşitli

T.C.
KOCAELİ
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2026/506

maddelerinde kurumlarca tesbiti öngörülen diğer hususları kapsıyan özel Yönetmeliklerini Devlet Personel Dairesinden olumlu görüş alınmak sureti ile çıkarırlar. Özel Yönetmeliklerde bu Yönetmeliğe aykırı hükümler yer alamaz. Ancak, Mülki İdare Amirliği Hizmetleri ile Emniyet Hizmetleri sınıflarına dahil memurlar hakkında kendi özel yönetmeliklerinin uygulanmasına devam edilir." düzenlemesine yer verilmiştir.

09/01/2026 tarih ve 33132 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Öğretmenlerin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin "İhtiyaç veya norm kadro fazlası öğretmenlerin yer değiştirmeleri" başlıklı 34. maddesinde, "(1) Kadrolu öğretmenlerden; herhangi bir nedenle ihtiyaç fazlası haline gelenler ile görevli oldukları eğitim kurumlarında alanlarında norm kadro sayısı azalanlar, hizmet puanı üstünlüğüne göre yapılacak değerlendirme sonucunda hizmet puanı en az olandan başlamak üzere norm kadro fazlası olarak belirlenir. Hizmet puanının eşitliği hâlinde sırasıyla; öğretmenlikteki hizmet süresi daha az olan, öğretmenliğe daha sonra başlayan norm kadro fazlası olarak belirlenir. Hizmet puanının hesabında norm kadro fazlası belirleme sürecinin son günü esas alınır ve yer değiştirme işlemlerinde aynı hizmet puanı kullanılır. (2) İhtiyaç veya norm kadro fazlası olarak belirlenen kadrolu öğretmenler, öncelikle kadrolarının olduğu ilçedeki sonra ilçe grubu içindeki eğitim kurumlarına tercihleri de dikkate alınarak hizmet puanı üstünlüğüne göre atanırlar. Hizmet puanı yetersizliği nedeniyle tercihte bulundukları eğitim kurumlarına atanamayanlar ile tercihte bulunmayanların atamaları, aynı ilçe grubu içerisinde boş norm kadrosu bulunan eğitim kurumlarına, hizmet puanı düşük olandan başlanarak resen yapılır. (3) İkinci fıkra kapsamında alanlarında boş norm kadro bulunmaması nedeniyle herhangi bir kuruma atanamayanlar, il genelinde eğitim kurumlarına tercihleri de dikkate alınarak hizmet puanı üstünlüğüne göre atanırlar. Tercihte bulunmayanlar ile tercihine yerleşemeyenlerin atamaları, il genelinde öğretmen ihtiyacı bulunan eğitim kurumlarına, hizmet puanı düşük olandan başlanarak resen yapılır. (4) İhtiyaç veya norm kadro fazlası kadrolu öğretmenlerden il içinde alanlarında ihtiyaç bulunmayanlar, talepleri hâlinde, yer değiştirme dönemi dışında Bakanlık tarafından tercihine sunulan illerden birine atanabilir. Bu kapsamda başvuruda bulunanların kadrolu öğretmen olan eşinin de istemesi ve alanında ihtiyaç olması hâlinde aynı yere ataması yapılabilir. (5) Dönüştürülen eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler, dönüşen eğitim kurumuna öğretmen olarak atanma şartlarını taşıması ve alanlarında norm kadro bulunması hâlinde, hizmet puanı üstünlüğüne göre öncelikle bu eğitim kurumlarına atanır. (6) Genel hayatı etkileyen deprem, sel, yangın ve benzeri doğal afetler nedeniyle olağanüstü durumların olduğu yerlerdeki eğitim kurumlarının öğretmen ihtiyacı, öncelikle bu madde kapsamında bulunan ihtiyaç veya norm kadro fazlası öğretmenlerle karşılanır. (7) Sağlık kurulu raporunda en az yüzde 40 oranında engelli olduğu belirtilen kadrolu öğretmenler ile eşi veya bakmakla yükümlü olduğu birinci derece kan hısımlarından tam bağımlı olduğunu engelli sağlık kurulu raporuyla belgelendiren kadrolu öğretmenlerden norm kadro fazlası konumunda bulunanlar, engellilik durumlarının devamı süresince resen görev yeri belirlemeden istisnadır. (8) Eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla bu madde kapsamında yapılacak yer değiştirme işlemleri zamana bağlı olmaksızın gerçekleştirilir. (9) İhtiyaç veya norm kadro fazlası kadrolu öğretmenlerin Akademide eğitime alınarak öğretmen ihtiyacı bulunan diğer alanlarda görevlendirilmesi için Bakanlık tarafından gerekli tedbirler alınır. (10) Bu madde kapsamında herhangi bir eğitim kurumuna ataması gerçekleştirilemeyen ihtiyaç veya norm kadro fazlası öğretmenler; eğitim kurumlarında norm kadro içerisinde bulunan öğretmenlerin aylıksız izin, doğum izni, geçici görevlendirme veya benzeri nedenlerle görevde bulunmaması sebebiyle öğretmen ihtiyacının oluşması hâlinde, öncelikle kadrolarının bulunduğu ilçe olmak üzere aynı ilçe grubu içinde yer alan eğitim kurumlarına geçici olarak görevlendirilir." düzenlemesine yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacının, Kocaeli ili, İzmit ilçesinde bulunan ... İlkokulu bünyesinde ... öğretmeni görev yapmakta iken norm kadro fazlası öğretmen olduğundan bahisle Milli Eğitim Bakanlığının 14/01/2026 tarih ve ... sayılı işlemi ile

T.C.
KOCAELİ
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2026/506

Kocaeli ili Gebze ilçesinde bulunan . . . Ortaokulu'na atamasının yapılması üzerine anılan işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Anayasa Mahkemesi'nin . . . Başvurusuna ilişkin 11/10/2018 tarihli, Başvuru No:2014/2502 sayılı kararında, "*Kamu hizmetinin niteliği gereği bazı kamu görevlilerinin belirli aralıklarla başka yerlere, bazen de başka kurumlara atanmaları zorunlu olabilir. Bu konuda idareye belirli bir takdir alanı tanınması gerektiği tabiidir. Bu bağlamda kişilerin birtakım mazeretler çerçevesinde başka yere atanma konusunda talep hakları var ise de atamaya ilişkin mazeretlerini dikkate alarak talepleri değerlendirip karara bağlayacak olan idaredir. İdarenin kendi mevzuatı çerçevesinde, ifa edilen kamu hizmetinin gereklerini, insan kaynaklarının verimli kullanılmasını, teşkilat yapısının elverişliliğini ve benzeri faktörleri dikkate alması kaçınılmazdır. Zira kamu hizmetinin sağlıklı ve kesintisiz bir şekilde yerine getirilmesi için gerekli tedbirleri almak, ilgili idarenin öncelikli görevi ve sorumluluğudur.*"

Bununla birlikte pozitif yükümlülükler kapsamında, kamu görevlilerinin atanması veya nakil işlemlerinde gözetilen kamusal yarar ile bireyin aile hayatına saygı hakkından yararlanmasındaki bireysel çıkar arasında makul bir dengenin kurulması gereklidir. Elbette ki her atama veya görevlendirme işleminde olayın kendine özgü koşullarının gözetilmesi gerekir. Ancak devletin söz konusu dengeyi sağlayamaması durumunda aile hayatına saygı hakkının özünün zedelenebileceği gözden kaçırılmamalıdır." denilmiştir.

Bilindiği gibi, ölçülülük ilkesi *elverişlilik, gereklilik ve orantılılık* olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. *Elverişlilik* öngörülen müdahalenin ulaşılmak istenen amacı gerçekleştirmeye elverişli olmasını, *gereklilik* ulaşılmak istenen amaç bakımından müdahalenin zorunlu olmasını, yani aynı amaca daha hafif bir müdahale ile ulaşılmasının mümkün olmamasını, *orantılılık* ise bireyin hakkına yapılan müdahale ile ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir.

Ölçülülüğün üçüncü alt ilkesi olan orantılılık, kamu yararının korunması ile bireyin hak ve özgürlükleri arasında adil bir dengenin sağlanmasını gerektirmektedir. Öngörülen idari tedbirin bireyi olağan dışı ve aşırı bir yük altına sokması durumunda müdahalenin orantılı ve dolayısıyla ölçülü olduğundan söz edilemez. Bu itibarla davacının fiili veya tasarrufa neden olan durumu ile tesis edilen işlemin sonuçları kıyaslanarak ölçülülük ilkesi bakımından ele alınması gerekmektedir.

Somut olayda, davacının eşinin Kocaeli ili, Kartepe ilçesinde bulunan . . . Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. bünyesinde "Kalite Kontrol Sorumlusu" olarak çalıştığı, davacının Şanlıurfa ilinde çalışmakta iken aile birliği mazereti nedeniyle 2018 yılında Kocaeli ili İzmit ilçesine atandığı, bilahare 2024 yılında ise Kocaeli ili İzmit ilçesi . . . Ortaokulu'na atandığı, aile mazeret durumunun devam ettiği ve halen ailesi ile birlikte İzmit ilçesinde ikamet ettiği görülmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca Devlete anayasal bir görev olarak yüklenen eğitim ve öğretim hizmetinin etkili ve verimli yürütülmesini, eğitim ve öğretim hizmeti ve öğretmenlerin ülke düzeyinde dengeli dağılımını sağlamak amacıyla Millî Eğitim Bakanlığına yürüttüğü kamu hizmetinin gereklerini saptama, istihdam politikasını belirleme, Bakanlığa bağlı her kademedeki öğretim kurumlarının öğretmen ve öğrencilerine ait bütün eğitim ve öğretim hizmetlerini planlama ve programlama, yürütme, takip ve denetim altında bulundurma ve bu kapsamda düzenleme yapma yetkisi tanındığı gibi, anılan yetkinin kullanımında personelin eş, sağlık, engellilik vb. gibi mazeret durumlarının da dikkate alınması Anayasa, Devlet Memurları Kanunu ve Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik ile yukarıda hükümlerine yer verilen Milli Eğitim Bakanlığına Öğretmenlerin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin gereğidir.

Bakılan davada, öğretmen olarak görev yapan ve bulunduğu yerde norm fazlası olan davacının, hizmet ihtiyacı ve personelin verimli kullanılması ilkesinin gereği olarak norm kadro açığı bulunan bir

T.C.
KOCAELİ
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2026/506

okula idare tarafından atanabileceği açık ise de; davacının önceki görev yeri durumundaki İzmit ilçesi ile atandığı Gebze ilçelerinin yerleşim yeri özellikleri bakımından bütünlük arz etmediği, her ikisi arasındaki mesafenin yaklaşık 49 kilometreye karşılık geldiği, dolayısıyla; günü birlik mutat vasıtalar ile her gün gidilip gelinemeyeceği, davacı bakımından ilçeler arasındaki mesafe ve büyükşehir şartlarındaki ulaşım ve yaşam şartları noktasında ölçülülük ilkesinin ihlal edildiği, diğer taraftan davacının eşinin Gebze ilçesinde iş yerinin bulunmaması nedeniyle görev yapma imkanının bulunmadığı görülmektedir.

Hal böyle olunca, davacının norm fazlası olarak belirlenmesi sonucunda aile bütünlüğü ve ulaşım hususlarının da dikkate alınarak makul mesafede bir okula atama yapılması gerekirken iş bu hususların dikkate alınmaması sonucunda davacı ve ailesi bakımından mağduriyet doğuracak ve kamu-birey menfaati arasındaki dengeyi bozacak nitelikte yapılan atama işleminde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Öte yandan, hukuka aykırı olduğu saptanan dava konusu işlemin, davacının aile bütünlüğünü etkilemesi nedeniyle, uygulanmaya devam edilmesi halinde davacı yönünden telafisi güç zararlara neden olabileceği de açıktır.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin; uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden 2577 Sayılı Kanunun 27.maddesi uyarınca teminat alınmaksızın **yürütülmesinin durdurulmasına**, kararın tebliğinden itibaren **7 gün** içerisinde **İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'ne itiraz yolu açık** olmak üzere, 10/07/2026 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
CİHAN KUTLU
174818

Üye
ELİF NUR ŞAHİN
216782

Üye
CEREN DOKUZER
302057

